

VAN UITGEBREID ONDERZOEK NAAR LAAGDREMPELIGE INDICATIE

Alles over abortusdiagnostiek

Het optreden van een abortus is vervelend. Niet alleen omdat het geld kost, maar ook omdat een aantal ziektekiemen die bij schapen en geiten abortus veroorzaken een risico voor de mens vormen. Het belang van een diagnose is daarom groot, want zo kan tijdig worden ingegrepen.

De oorzaak van abortus kan besmettelijk of niet-besmettelijk zijn. Het is belangrijk dit te achterhalen. Besmettelijke oorzaken van abortus kunnen zijn: bacteriën (*Chlamydia abortus*, *Campylobacter* spp., *Listeria* spp., *Yersinia* spp en *Salmonella* spp.), virussen (border disease virus) en parasieten (*Toxoplasma gondii*). Maar ook stress, ziekte, ondervoeding van het moederdier, het verkeerd gebruik van medicatie en giftige planten (niet-besmettelijke oorzaken) kunnen zorgen voor een abortus. Als zich meerdere abortussen voordoen, is de oorzaak meestal besmettelijk en lopen andere dieren ook gevaar.

Pathologisch onderzoek

Om de oorzaak van abortus te achterhalen is pathologisch onderzoek de beste manier. U kunt de verworpen of doodgeboren vrucht mét de nageboorte insturen naar GD. De patholoog beoordeelt vervolgens het materiaal en neemt monsters voor verder onderzoek. Voor dit onderzoek is achtergrondinformatie erg nuttig, dus het meesturen van een beschrijving van het bedrijf en de problemen geeft goede aanvullende informatie. Ook is het belangrijk dat het materiaal zo vers mogelijk en gekoeld, niet ingevroren, binnenkomt.

Abortuspakket

Ook helpt het abortuspakket u, door middel van het nemen van een diepe keelwab bij de verworpen vrucht, om op een laagdrempelige manier de oorzaak te achterhalen. Het geeft een goede indicatie of de meest voorkomende bacteriële oorzaken van abortus een rol hebben gespeeld. Deze vorm van onderzoek is ook zeer geschikt als de nageboorte ontbreekt.

Aantonen van kiemen

Naast bovenstaande vormen van onderzoek zijn er ook serologische testen beschikbaar waarmee wordt aangetoond of de dieren contact hebben gehad met bepaalde abortusverwekkende kiemen, zoals *Listeria* spp. en *Chlamydia* spp. Bij *Chlamydia abortus* kan ook de aanwezigheid van het DNA worden aangetoond. Dit gebeurt met een zogenaamde PCR-test. Uitslagen van bovenstaande serologische onderzoeken moeten wel zorgvuldig worden geïnterpreteerd, want het kan bijvoorbeeld zijn dat niet

de kiem zelf is aangetoond, maar afweerstoffen tegen de kiem. Dit betekent dat het dier in het verleden wel contact heeft gehad met de kiem, maar dat dit nu niet de oorzaak van de abortus hoeft te zijn.

Wat te doen bij abortus?

Het is in het geval van een abortus belangrijk goede hygiëemaatregelen te nemen. Verwijder daarom altijd de vrucht en nageboorte, verwijder ook het aborterend moederdier uit het koppel en houd haar weg bij publiek en overige erfbetreders, ontsmet de locatie van de abortus en was naderhand uw handen goed. Zwangere vrouwen en aflammende schapen en geiten gaan per definitie niet samen. Ook is het belangrijk zorgvuldig om te gaan met abortusmateriaal en het moederdier. Doe de vrucht en de nageboorte in de kadaverton en voer ze af naar de destructor.

